
Antwoorden op schriftelijke vragen aan het college

Reg. nr: 2012-54

Datum waarop de vragen zijn gesteld: 29 november 2012

Steller vragen: Hans Marchal/PCG

Onderwerp: onderhoudssituatie bermen buitengebied

Vraag:

- 1) Vanaf 2009 heeft de PCG diverse keren vragen gesteld over de onderhoudssituatie van de bermen in onze gemeente. Grote gaten in de berm komt de verkeersveiligheid van met name fietsers niet ten goede. In de gemeentebegroting 2013 staat een zin over de bermenproblematiek en dat 'waar mogelijk met een plan van aanpak zal worden gekomen'. Is het college voornemens om het probleem structureel aan te pakken? Hoe gaat u het probleem aanpakken? Welke stukken wilt u het eerst aanpakken en op welke termijn denkt u een en ander te gaan realiseren?

Antwoord:

Reeds meerdere jaren is er binnen de afdeling Beheer de wens om een structurele oplossing te krijgen voor de bermenproblematiek. Het met puin blijven dichten van gaten is een relatief goedkope oplossing waardoor de bermen veilig zijn, maar is geen structurele oplossing. Een plan van aanpak voor deze bermen was gepland voor 2012 maar hier is niet aan toe gekomen door onder andere de pensionering van de wegbeheerder en de ombuigingen waardoor dit plan niet de hoogste prioriteit heeft gekregen. Daarom is ervoor gekozen om ook in 2012 de bermen weer aan te vullen.

De meest nijpende situaties betreffen wegen in het buitengebied waarbij de eerste aandacht uitgaat naar de wegbermen op dijken. Hier ligt de grond achter de puinverharding te hoog waardoor er water blijft staan. Puinbermen waarin water blijft staan zijn kwetsbaarder en worden sneller kapot gereden. Vooruitlopend op een plan van aanpak, zijn er inmiddels verkennende gesprekken gevoerd met het Waterschap om de wegbermen op dijken te gaan aanpakken. Eind december of begin januari zullen er verkennende bodemonderzoeken worden gehouden op de dijken om te kijken hoever de puin is doorgedrongen in de wegberm en welke kwaliteit de grond heeft. Op basis van deze gegevens zal worden bepaald of de wegbermen kunnen worden afgeroofd. Op grond van de ervaringen en de resultaten uit onderzoeken zal een plan van aanpak worden opgesteld voor alle wegbermen, inclusief puinfundering. Hierin zullen diverse opties worden uitgewerkt, waaronder het vervangen van puin door grasbetontegels. Gezien de vele kilometers wegberm is dit een omvangrijk en kostbaar project dat niet binnen de IBOR-systematiek (het huidige in stand houden) valt. Op basis van dit plan van aanpak zullen hiervoor eventuele investeringsprojecten separaat bij de raad worden aangevraagd. Veiligheid geldt daarbij als belangrijk criterium.

Vraag:

- 2) Het college gaf eerder aan dat er jaarlijks circa € 100.000,- uitgegeven wordt aan het uitvullen van gaten in de bermen. Is dit genoemde bedrag nog actueel en kunt u met dit structurele bedrag 'de gaten' gevuld krijgen?
-

Antwoord:

Dit bedrag is niet meer actueel. Vanaf 2010 zijn de bestedingen meer dan gehalveerd (soberder kwaliteit). Voor bermonderhoud is de afgelopen jaren uitgegeven:

- in 2010 € 38.600,-
- in 2011 € 51.900,-
- in 2012 € 39.300 (tot en met 29 november)

Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de bermen veilig moeten zijn en dat het huidige in stand wordt gehouden.

Vraag:

- 3) Momenteel worden de gaten langs de weg uitgevuld met puin wat er relatief snel wordt 'uitgereden'. Zijn er andere opties en goedkopere alternatieven voorhanden die 'langer meegaan'? Ziet het college inmiddels 'wat' in grastegels?

Antwoord:

Er zijn meerdere mogelijke oplossingen voor het bermonderhoud, waaronder het toepassen van grasbetontegels, grauwacke, bermwapeningmatten e.d. Alle oplossing hebben voor en nadelen. Grasbetontegels kunnen bijvoorbeeld door zwaar verkeer dat erover rijdt gaan wijken waardoor voor fietsers gevaarlijke kieren ontstaan. Het aanleggen van grasbetontegels is een kostbare zaak en zijn ook na plaatsing zeker niet onderhoudsarm. De beschikbare opties zullen in het plan van aanpak worden uitgewerkt.

Vraag:

- 4) De PCG heeft ook de problematiek van wegzakkende wegbermen al eerder aan de orde gesteld. Het eerste antwoord van het college was destijds (18 mei 2009): *'Er worden nu, daar waar gevaar ontstaat, in overleg met het Hoogheemraadschap maatregelen getroffen om verder wegzakken te voorkomen. Wij gaan de totale omvang in beeld brengen. Daarbij zal ook gekeken worden naar het steeds zwaarder wordende vrachtverkeer dat mogelijk mede oorzaak is van het probleem. Hierna zal, mede in overleg met het Hoogheemraadschap, een plan van aanpak worden gemaakt. Dan worden de financiële consequenties zichtbaar. Het plan van aanpak inclusief financiële consequenties zal dan aan de raad worden aangeboden. Het mag duidelijk zijn dat in de bestaande onderhoudsbudgetten met deze problematiek geen rekening is gehouden'*. Op andere vragen luidde het antwoord van het college (21 april 2011): *'U hebt gelijk dat een plan van aanpak inclusief de financiële consequentie m.b.t. wegzakkende berm en de gemeenteraad niet heeft bereikt. Door ons de afgelopen tijd te richten op de integrale beheerplannen is dit onderwerp op een lager plan gekomen. De ingewikkeldheid van de problematiek en situationele optredende gevallen leiden niet tot één oorzaak. Een plan van aanpak maken vergt veel tijd en is voor dit jaar niet ingepland. Optredende verzakkingen worden nog in overleg met het Hoogheemraadschap ad hoc aangepakt. Het probleem is nog niet integraal aangepakt en wordt ingepland als project in 2012'*.

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de wegzakkende berm en de gemeenteraad? Is de totale omvang van het probleem al bekend? Is er inmiddels met het Hoogheemraadschap een plan van aanpak gemaakt? Is er in de huidige onderhoudsbudgetten rekening gehouden met deze problematiek of gaat dit nog financiële problemen opleveren op de gemeentebegroting?

Antwoord:

In de huidige IBOR-budgetten is tot op zeker hoogte rekening gehouden met bermenonderhoud. Volgens IBOR wordt het bestaande in stand gehouden, dit houdt in dat de huidige puinbermen jaarlijks met puin worden opgevuld.

Vervangingen van puinbermen door bijv. grasbetontegels is nieuw werk en valt buiten het IBOR. Waar mogelijk wordt binnen civieltechnische projecten wel gekeken of er kan worden gecombineerd. Zo zijn bijvoorbeeld bij de boomverjongingsplannen (Amerongerwetering) voor een deel grasbetontegels geplaatst omdat hier toch al werkzaamheden aan de bermen na het rooien van de bomen werden uitgevoerd.

Totale bermenprobleem.

Inmiddels is de problematiek goed in beeld.

- Bermen moeten worden afgeroofd om de waterafvoer goed te regelen. Te veel grond, zorgt voor water in het puin waardoor deze sneller zwakker worden en eerder kapot gereden worden. Alle bermen afroven is echter een grote kostenpost (wellicht vervuilde grond die duur afgevoerd moet worden, veel obstakels (bomen, hekwerken) aanwezig).
- Het landbouwverkeer wordt steeds groter en zwaarder. Deze voertuigen rijden snel door bermen heen waardoor zeer zware belastingen op de bermen komen.
- Ruimteprobleem; kleine wegbermen naast een sloottalud zoals de Broekweg en Wijkersloot. Hier is geen ruimte voor bijvoorbeeld grasbetontegels. De bermen zijn zeer steil en worden steiler door het schoonmaken van de sloten. Verkeer dat in de bermen rijdt drukken de puin sneller naar beneden (door minder weerstand). Hierdoor 'buiken' de bermen uit, en is er een vergroot risico op afkalving of bermverzakkingen.
- Ontbreken van beschoeiingen. Bij veel bermen naast watergangen zou een beschoeiing de berm al flink kunnen verstevigen. Echter beschoeiing plaatsen is ook een grote kostenpost en moet met instemming van het Waterschap.
- Te brede bermen; Denk hierbij aan Langbroekerdijk. Hier zijn inmiddels brede puinbermen ontstaan door met name zwaar landbouwverkeer dat ook regelmatig achter de puinbermen rijden bij passeerbewegingen. Hierdoor ontstaan rijsporen of wordt de grond naar achter omhooggedrukt. Daardoor blijft weer water staan in de puinberm die daardoor weer verzwakt, of ontstaan gaten die weer worden opgevuld, etc.

Samengevat is dit een complex probleem waarvoor maatwerk noodzakelijk zal zijn. De eerste voorbereidingen zijn inmiddels opgestart en medio 2013 hopen wij dat het plan van aanpak duidelijkheid en inzicht in de opties en bijbehorende kosten aan de raad kunnen presenteren. Deze kosten zijn nu nergens meegenomen en dit kan inderdaad gevolgen hebben voor de meerjarenbegroting. Hiervoor zullen separaat investeringen worden aangevraagd, naar verwachting vanaf 2014/2015. Uiteraard kunnen de bermen op de huidige manier worden onderhouden, maar deze manier van onderhoud is niet een structurele oplossing.

Tijdsbesteding: 2,0 uur.

21 december 2012

Robbert Peek
wethouder
